

Sygn. akt II Cz 530/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 15 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Wojciech Vogt

Sędziowie: S.S.O. Barbara Mokras – spr.

S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Dyrektora (...) w O.

z udziałem dłużnika J. G.

o nadanie klauzuli wykonalności administracyjnym tytułom egzekucyjnym

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w O.

z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. akt VI Co 382/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie a sprawę przekazać do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie

Sygn. akt II Cz 530/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w Kępnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w O. oddalił wniosek Dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w O. o nadanie klauzuli wykonalności administracyjnym tytułom egzekucyjnym.

W uzasadnieniu wskazano, że zgodnie z brzmieniem art. 19 § 4 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 z późn. zm.) Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie posiada kompetencji do prowadzenia egzekucji z nieruchomości, stąd zdaniem Sądu Rejonowego wnioskodawca powinien zamiast o nadanie klauzuli wykonalności zwrócić się do właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego o przeprowadzenie egzekucji z pomocą innych środków egzekucyjnych. Sąd Rejonowy wskazał nadto, że art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) daje wnioskodawcy możliwość wyboru egzekucji administracyjnej bądź sądowej, regulacja ta nie stanowi jednak podstawy do jednoczesnego prowadzenia egzekucji tej samej wierzytelności w drodze egzekucji sądowej i administracyjnej.

Zażalenie na powyższe orzeczenie złożył wnioskodawca zaskarżając je w całości i domagając się jego zmiany przez nadanie klauzuli wykonalności wskazanym we wniosku administracyjnym tytułom egzekucyjnym.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż Sąd Rejonowy rozpoznając wniosek w niniejszej sprawie nie uwzględnił wszystkich okoliczności sprawy, pomijając fakt, że postępowanie z nieruchomości nie ma być wszczęte, a jest już prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kępnie Ł. S. z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o.o. Na przedmiotowej nieruchomości Zakład Ubezpieczeń Społecznych posiada ustanowione zabezpieczenie hipoteczne. Stąd w dniu 24 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń społecznych jako wierzyciel hipoteczny zawiadomiony został przez Komornika Sądowego o wszczęciu egzekucji z nieruchomości wraz z wezwaniem do złożenia wykazu zaległości podatkowych. W dniu 15 kwietnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał zgłoszenia zestawienia należności publicznoprawnych w trybie art. 954 pkt 2 k.p.c. Skarżący powołując się na brzmienie art. 1036 § 1 k.p.c. wskazał, iż w podziale sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości uczestniczą jedynie wierzyciele składający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty. Z tej przyczyny wniosek w niniejszej sprawie jest konieczny i uzasadniony.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując zarzuty zażalenia oraz materiał znajdujący się w aktach niniejszej sprawy zauważyć należy w pierwszej kolejności, że wbrew stanowisku Sądu Rejonowego wniosek stanowiący przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie nie obejmuje sytuacji, w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych wnosi o wszczęcie egzekucji sądowej z nieruchomości, ani też sytuacji, w której Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyłącza się do toczącego się postępowania egzekucyjnego (art. 927 k.p.c.). W stanie faktycznym niniejszej sprawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych - jako wierzyciel składający administracyjny tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia dłużnikowi wezwania do zapłaty (art. 1036 k.p.c.) - zmierza jedynie do zaspokojenia swojej należności w podziale sumy uzyskanej z egzekucji sądowej.

Nie ulega wątpliwości, że co do zasady chcąc uzyskać zaspokojenie wierzyciel może zdecydować się na wszczęcie i prowadzenie egzekucji, zachowując w ten sposób wpływ na jej tok i szansę na zaspokojenie w wyższej kategorii (art. 1025 § 1 k.p.c.) albo też oczekiwać na spieniężenie przedmiotu egzekucji i wziąć udział w podziale. Z funkcjonalnego punktu widzenia prowadzenie egzekucji i zgłoszenie wierzytelności do zaspokojenia w podziale mają zatem ten sam cel.

Wspomniane okoliczności, podobnie jak istotny fakt posiadania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych przymiotu wierzyciela hipotecznego, wydaje się pomijać Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Wskazać należy, że wbrew stanowisku Sądu I instancji Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako wierzyciel należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i innych świadczeń, dla których droga egzekucji sądowej jest dopuszczalna, zgłaszając uczestnictwo w podziale sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości (art. 1036 k.p.c.), spełnia wymaganie polegające na złożeniu tytułu wykonawczego tylko wtedy, gdy administracyjny tytuł wykonawczy jest zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności (por. uchwała SN z dnia 4 czerwca 2009 r. sygn. akt III CZP 37/09, publ. OSNC 2010/2/22).

Mając na uwadze powyższe okoliczności zaskarżone orzeczenie podlegało uchyleniu z uwagi na nierozpoznanie przez Sąd Rejonowy istoty sprawy. Zauważyć należy, że do zaspokojenia w podziale sumy uzyskanej w egzekucji sądowej należności podlegających egzekucji administracyjnej droga egzekucji sądowej jest niedopuszczalna z zastrzeżeniem określonych wyjątków, co podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 14 grudnia 2007 r., sygn. akt III CZP 114/07 (publ. OSNC 2009/1/1). Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności zapewnia

zatem możliwość przesądzenia, czy administracyjny tytuł wykonawczy opiewa na taką należność, której zaspokojenie w egzekucji sądowej jest w ogóle dopuszczalne. O tym właśnie powinien orzekać sąd w postępowaniu klauzulowym, badając, czy przedłożony administracyjny tytuł wykonawczy jest aktem, który z mocy ustawy podlega wykonaniu w drodze egzekucji sądowej (art. 777 § 1 pkt 3 k.p.c.). Koniecznym wydaje się także dokonanie oceny czy przedłożone przez wnioskodawcę tytuły wykonawcze spełniają wymogi formalne określone w art. 27 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r., poz. 1619 z późn. zm.) a w dalszej konsekwencji czy nadają się do nadania im klauzuli wykonalności.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.